

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda yer alan sorularımın, Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. Maddesi gereğince Tarım ve Orman Bakanı Sayın İbrahim Yumaklı tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ve talep ederim.

Orhan Sümer

Adana Milletvekili

Türkiye'nin en verimli tarım havzalarından biri olan Çukurova'da buğday hasadı başlamak üzeredir. Adana Çiftçiler Birliği'nin kamuoyuyla paylaştığı maliyet analizine göre, 2026 yılında bir dekar buğday üretiminin saf maliyeti 12,22 TL/kg seviyesine ulaşmıştır. Çiftçinin üretimi sürdürebilmesi için gerekli asgari refah payı eklendiğinde bu rakam 16,50 TL/kg'a yükselmektedir. Çiftçiler Birliği bu fiyatı "kırmızı çizgi" olarak tanımlamış ve kilogram başına en az 1 TL fiyat farkı desteği ödenmesinin hayati zorunluluk olduğunu vurgulamıştır.

Hatırlanacağı üzere 2025 yılında TMO buğday alım fiyatı 13,50 TL/kg olarak açıklanmış, bu fiyat üreticiler tarafından yetersiz bulunmuştur. 2026 yılında gübre, mazot, tohum ve işçilik gibi temel girdi maliyetlerinde yaşanan ciddi artışlara rağmen alım fiyatın hala açıklanmamış olması, hasat döneminde üreticileri belirsizlik ve araçların insafına terk etmektedir. Gıda arz güvenliğinin temel taşı olan buğday üretiminde çiftçinin tarlada kalması, Türkiye'nin stratejik bağımsızlığı açısından kritik önemdedir. Bu Bağlamda;

1. 2026 yılı buğday alım fiyatının henüz açıklanmamış olmasının gerekçesi nedir? Fiyat açıklaması için öngörülen tarih nedir?
2. 2025 yılında TMO tarafından açıklanan 13,50 TL/kg buğday alım fiyatı ile çiftçinin fiilen eline geçen toplam tutar (destekler dahil) kaç TL/kg olmuştur? Bu tutar, aynı yılın üretim maliyetini karşılamış mıdır?
3. 2026 üretim yılında gübre, mazot, tohum ve tarımsal ilaç fiyatlarındaki artış oranları nedir? Bu artışların üretim maliyetine etkisi ne ölçüde hesaplanmıştır?
4. Hasat döneminin başladığı bu kritik süreçte fiyat belirsizliği nedeniyle üreticilerin ürünlerini maliyetin altında araçlara satmak zorunda kaldığı bilinmektedir. Bu mağduriyetin önlenmesi için ne tür tedbirler alınmaktadır?
5. 2026 yılında buğday üreticilerine kilogram başına fiyat farkı desteği ödenecek midir? Ödenecekse miktarı ne olacaktır?
6. Adana ili özelinde buğday ekim alanları ve tahmini rekolte verileri nedir? Son beş yılda ekim alanlarında bir daralma yaşanmış mıdır?
7. Bakanlığınızca 2026 üretim yılı için yapılan buğday üretim maliyet hesaplamasında kilogram başına maliyet kaç TL olarak tespit edilmiştir? Adana Çiftçiler Birliği'nin açıkladığı 12,22 TL/kg saf maliyet ve 16,50 TL/kg sürdürülebilirlik fiyatı Bakanlığınızca desteklenecek midir?